

DN

Dagens Næringsliv

UKE 45 NR. 261 - Årg. 129

Løssalg kr. 59

www.dn.no

lørdag

10. november 2018

**Lakse-
topp doblet
verdiene på
Børsen
Side 6, 7 og 8**

**«Selg før
du kjøper
ny bolig»**

Sjeføkonom Neira
Macic **Side 12-13**

Alexander Ernstberger
(til høyre) og Olle Markusson
forvaltet 19 milliarder kroner
på vegne av svenske borgere.

Det store svenske- raidet

**De skulle
forvalte
19 mrd.**

Kreative finansmenn tappet det svenske pensjonssystemet for flere hundre millioner kroner. Nå er to av bakmennene på flukt fra politiet, mens selskapet deres styres av en norsk finanstopp. **Side 38-46, Magasinet**

Bjarne Melgaard

om årene med LSD,
kokain, heroin og
crystal meth:

MAGASINET

**«Uten ville
jeg hatt mer
dynamikk.
Fått til mer»**

Kunstens bad boy er kommet
hjem fra New York, **Side 35, 54-61**

MELKET SVENSK PENSJONSMILLIARDER

Først ble de kastet ut av Norge. Så tappet kreative, svenske finansmenn pensjonssystemet i Sverige for hundrevis av millioner. Nå styres deres svenske selskap av en norsk finanstopp, mens bakkmennene er på flukt.

TEKST GÖRAN SKAALMO OG LINE DUGSTAD

FOTO: LARS PEHRSON / SVD / TT / NTB SCANPIX

POLITIET SLO TIL tirsdag 17. oktober i fjor. Stedet var den dyreste privateiendommen som ble solgt i hele Sverige i 2016, en 50 millioners moderne strandvilla, med helikopter på brygga og eksklusive sportsbiler i garasjen.

Eieren, 31 år gamle Alexander Ernstberger, var konsernsjef i forsikringsselskapet Allra Pension, som forvaltet 19 milliarder kroner. Nå satt han fengslet, siktet for å ha svindlet svenske pensjonister for hundrevis av millioner kroner. Politiet bar ut malerier og eksklusive møbler, tv-apparat og en racingstol til bruk i dataspill, til ventende flyttebiler. Ernstbergers liv ble praktisk talt beslaglagt.

Razziaen var begynnelsen på slutten for en av svensk histories største bedragerietterforskninger.

Forsikringsselskapet Allra Pension ble strippet for fullmakter, og pensjonsmilliardene tilbakeført til den svenske folketrygden. Syv personer er siktet og tiltalt for økonomisk kriminalitet.

Alt som var igjen var to små fond som forvaltet 300 millioner kroner.

Mens to av hovedmennene er på flukt fra svensk politi, fikk en norsk finansmann i oppdrag å flytte pengene ut av Sverige.

Dette er historien om det svenske pensjonsranet, og spillet om de 300 millionene som nesten forsvant.

➔ **BAKSPILLEREN.** «Hva skjer?». Fra sin epostkonto i den franske banken Crédit Agricole bjeffer megler Ewran Mersin i epost etter epost til lederne i det svenske finanshuset Oak Capital AB.

«Dette er den verste emisjonen i verdenshistorien. Vennligst redegjør for skandalen.»

Det er tidlig i 2012 og Oak Capital er på randen av konkurs. Oak Capital var en ganske liten spiller i det svenske finansmarkedet. Selskapet tjente stadig mindre penger på å selge kompliserte finansprodukter til småsparere i Norge, Sverige og Finland. Fra slutten av 2011 hadde situasjonen vært prekær, og Mersin var rasende.

«Det finnes ikke mer tid å sløse». «Det må spares på alle måter. Kuvert, fruktkurver, resepsjonist (...) kundemiddager, treningsmedlemskap. ALLT». Dette går frem i eposter DN har fått innsyn i.

Hvem var denne mannen som oppførte seg som om han eide Oak Capital?

Offisielt var Mersin megler i Crédit Agricole, men svenske myndigheter mener Mersin var bakmannen som styrte Oak Capital gjennom stråmenn og skjulte aksjeposter. Mens krisen herjet i Oak Capital, var det Mersin som kom opp med løsningen. Oaks gullgrube skulle bli det offentlige svenske pensjonssystemet. Og veien til pengebingen gikk gjennom forsikringsselskapet Allra Pension.

GULLKALVEN. Alexander Ernstberger var bare 22 år gammel da han startet Allra, som den gang het Svensk Fondservice, sammen med den 28 år gamle kompisen David Persson Rothman.

Ernstberger hadde ifølge svenske medier droppet ut av gymnaset da han var 17, og har ingen økonomiutdannelse. Rothman hadde allerede en konkurs bak seg innenfor telemarketing.

I Sverige er det offentlige pensjonssystemet delprivatisert. Det betyr at svenske skattytere selv kan bestemme hvem som får forvalte en del av pensjonsmidlene. Dermed er det vokst frem en hel industri rundt premiepensjonen hvor private fondsforvaltere kan konkurrere om å få forvalte pensjonsformuen. Rundt 1300 milliarder svenske kroner ligger i den delen av pensjonsfondet som kan styres av skattyteren selv. De fleste velger fortsatt å la verdiene stå i 7:e AP-fondet, betegnende kalt «Sofa-fondet», for dem som bare overlater til pensjonsmyndighetene å forvalte pengene.

Men de siste årene har stadig flere svensker valgt å ta større risiko med pensjonspengene – i håp om større gevinst.

Ved hjelp av aktiv markedsføring og telefonsalg klarte Allra å bli den største private aktøren på forvaltning av offentlige pensjonspenger. Rundt 130.000 svenske pensjonssparere flyttet hele 19 milliarder kroner til Allras forvaltere. Det gikk ikke upåaktet hen. Ernstberger vant gründerpriser, mens finansaktører siklet etter å få Allra som kunde.

En av dem var selskapet Oak Capital. En svensk finansmygg med store økonomiske problemer som måtte løses.

PAYDAY. Avtalen som åpnet døren for Oak Capital inn til den svenske pensjonsformuen, ble skrevet den 4. april 2012. Allerede 20 dager senere ble den første handelen sendt gjennom systemet. Nesten en halv milliard svenske pensjonskroner ble overført til Oak Capital.

Varen Allra Pension kjøpte, var kompliserte finansielle produkter kalt *warranter*. Warranter er en del av det finansielle systemet som fremstår som ugjennomtrenkelige for vanlige mennesker, skreddersydde risikoprodukter som har den fordel eller ulempen – alt ettersom – at det ikke finnes noen egentlig markedspris for dem.

Dette utnyttet Oak Capital til det maksimale. Over natten tjente Oak 170 millioner kroner på produktene det solgte til Allra Pension. Gevinsten var ikke bare nok til å redde Oak Capital fra å gå dukken, men også til å gjøre de to Oak-eierne Ewran Mersin og kompanjongen Mattias «Mauritz» Bengtsson styrtrike.

Men hvorfor skulle Allra gå med på å betale en slik

FORBRYTELSEN LIGGER I EN SKJULT AVTALE SOM BLE GJORT MELLOM TOPPSJEFENE I ALLRA OG OAK CAPITAL

THOMAS HERTZ, statsadvokat

pris for veddemålene med det vesle finanshuset?

– Forbrytelsen ligger i en skjult avtale som ble gjort mellom toppsjefene i Allra og Oak Capital, sier statsadvokat Thomas Hertz til DN.

REALITETEN. Samtidig som Allra kjøpte warranter fra Oak Capital, ble det nemlig inngått en privat avtale mellom Ewran Mersin og Allra-eier Ernstberger. I skjul skulle Mersin og hans partner Mattias Bengtsson bruke 100 millioner kroner av gevinsten fra warrantene til å kjøpe seg inn i Allra. Dermed ville også Allra-grunnleggerne Ernstberger og Rothman se millioner av kroner trille inn på sine bankkontoer. Og alle var blitt rike.

– De delte gevinsten enkelt og greit, sier statsadvokat Hertz.

– Så laget de tilforlatelige transaksjoner og ulike dokumenter som skjulte realiteten. Og realiteten er korrupsjon og utroskap med pensjonssparernes penger, sier Hertz til DN. Han har tiltalt Allra-toppene for disse forholdene. Alle de tiltalte nekter straffskyld (se egen sak).

De nybakte mangemillionærene hadde funnet en måte å tjene store penger på det lukkede og gjennomkontrollerte pensjonssystemet i Sverige.

På papiret var det riktignok bare Mattias «Mauritz» Bengtsson som eide og kontrollerte Oak Capital. I

finansmiljøet gikk det imidlertid rykter om at Credit Agricole-megleren Ewran Mersin var den reelle eieren. Og at Bengtsson bare var en stråmann for den bankansatte Mersin.

Nå var det på tide for Mersin å tone flagg. Den svensk-tyrkiske bankmannen kom hjem til Sverige, opprettet nye holdingselskaper, og dukket opp som eier i Oak Capital, akkurat da 170 millioner i utbytte fra warrant-handlene med Allra Pension var på vei inn på konto.

Det var bare velstand.

Men hendelser i Norge skulle sette en brå stopper for å gjenta de vellykkede operasjonene.

SLAKTET I NORGE. Mot slutten av november 2012 troppet en delegasjon fra Finanstilsynet opp hos Oak Capitals norske filial i Hotel Cæsar-bygget i Oslo sentrum.

Oak Capital drev virksomhet gjennom en håndfull agenter i Oslo. Den største var det nå skandalebefengte og konkursrammede selskapet Indigo Finans.

Både Ewran Mersin og daværende konsernsjef i Oak, Olle Markusson, hadde tatt turen over fra Stockholm for å møte Finanstilsynet. Et tydelig tegn på at noe sto på spill.

Inspeksjonsrapporten viser at Finanstilsynet avdekket grove og systematiske brudd på loven. Kundene var lokket inn i svært risikable investeringer, og betalt honorarer og gebyrer som gjorde det nær umulig å tjene penger på investeringene. I enkelte tilfeller delte Oak Capital og Indigo Finans mellom 50 og 91 prosent av kundenes investerte beløp i honorarer mellom seg, ifølge rapporten.

– Vi ble rett og slett sjokkert over honorarene de tok, sier spesialrådgiver Jørn Nygaard i Finanstilsynet.

Midt under arbeidet med inspeksjonsrapporten fikk Finanstilsynet melding om at Oak Capital valgte å legge ned virksomheten i Oslo.

Finanstilsynets rapport var knusende. Men ettersom Oak Capital selv hadde lagt ned og sagt opp agentavtalene i Norge var det lite Finanstilsynet kunne gjøre, annet enn å sende en kopi av rapporten til sine kolleger hos den svenske Finansinspektionen.

– Vi åpnet undersøkelser mot Oak Capital i Sverige også, sier Per Nordkvist, avdelingssjef for markedstilsyn hos Finansinspektionen i Stockholm.

Før granskningen av Oak Capital var ferdig, i juli 2014, leverte selskapet tilbake sin konsesjon.

Dermed stoppet hele granskningen automatisk opp. For slik er regelverket i Sverige, man kan ikke fortsette å granske et selskap som ikke har konsesjon.

– Det var på det tidspunktet ingen grunn til at vi skulle undersøke mer, sier Nordkvist.

Dermed var de gunstige handlene med svenskenes pensjonsfond, effektivt begravet.

Og Oak-gjengen måtte finne nye måter å tjene penger på.

Men kjærlighetsaffæren mellom de unge Allra-eierne og den durkdrevne Mersin var slett ikke over. Snart dukket han opp som direktør i Allra-systemet.

KLOVNER PÅ MALTA. I 2014 ble to nye selskaper etablert, ett offisielt Allra-selskap i Luxembourg og ett skyggeselskap på Malta. Modellen var den samme som i Oak-opplegget: Selskapet på Malta skulle selge finansielle produkter til forvaltningsselskapet i Luxembourg – til overpris, ifølge et søksmål den svenske Pensjonsmyndigheten har anlagt mot Allra.

Allerede første transaksjon, en warrant-handel pålydende 600 millioner dollar, ga det nye Malta-selskapet en gevinst på nærmere 70 millioner kroner.

Akkurat som i Oak-affæren, fikk de to Allra-gründerne Ernstberger og Rothman en solid andel av gevinsten.

Den som fikk dårlig betalt var Ewran Mersin. Han anså seg selv som arkitekten og den som sørget for de store gevinstene.

Han var ikke særlig fornøyd:

«Det er liksom ikke rimelig at en gjeng klovner på Malta får ut 25 prosent pluss kostnader mens jeg får ut 2,8 %, når det er jeg som setter alt sammen», raste Mersin i en epost til Ernstberger.

FOTO: ALEX LJUNGAHL/TT/NTB SCANPIX

RAZZIA. Namsfogden i Stockholm bar ut eiendeler under en razzia mot Allra Pensions toppsjef Alexander Ernstbergers villa på Lidingö.

FOTO: JANNE ÅKESSON/SWEPix

1

FOTO: ALEX LJUNGAHL/TT/NTB SCANPIX

2

3

FOTO: OLA AXMAN / AFTONBLADET / IBL BILBYRÅ / NTB SCANPIX

1 FASJONABELT. Alexander Ernstbergers villa på Lidingö utenfor Stockholm.
2 PORSCHE. Allra-sjef Alexanders Ernstbergers Porsche ble ransaket under razziaen mot pensjonsselskapets hovedeier.
3 KJØPTE VILLA. Allra-grunnlegger David Persson Rothmans hus på Värmdö i Stockholm.

➔ I stedet foreslo han å ta handelen med kompliserte produkter med seg til Dubai, der de to kunne beholde mer av gevinsten selv.

Løsningen ble et nytt tradingsselskap for Allra i Dubai, denne gangen med Ewran Mersin selv i sjefsstolen.

Allerede i løpet av første driftsår i 2015 hadde énmannskontoret i Dubai et resultat på 88 millioner kroner. Den eneste kunden det hadde, var pensjonsformuen Allra Pension forvaltet for svenske pensjonssparere.

GENUINT FORBANNET. Patrick Siegbahn fremstår som en mild type, men på LinkedIn kaller han seg «financial rebel». Han er en av grunnleggerne av bloggen Småspararguiden, som tidlig i 2017 begynte å avsløre detaljer om handelene mellom Allra og Oak Capital.

– Jeg jobbet fire måneder med å grave i Allra-transaksjonene, og det jeg fant var helt sjokkerende.

Ved hjelp av dokumenter og kilder sporet han pengestrømmene via Oak Capital, Luxembourg og Malta, og avslørte at sinnssyke gevinster havnet i lommen på bakmennene, via sinnrike finansielle produkter og hemmelige aksjeeieravtaler.

Småspararguiden var lite mer enn et hobbyprosjekt for den tidligere risikoanalytiker i et hedgefond. Da han begynte å skrape i overflaten bak Allras elendige resultater, oppdaget han Ewran Mersins lille tradingkontor i Dubai.

– Det så helt galt ut på papiret. Allra hadde handlet komplekse finansielle produkter mellom sine datterselskaper i Dubai og Luxembourg, og fått en gevinst på 88 millioner kroner på bekostning av sine egne pensjonskunder, sier Siegbahn.

Nå mente han å skjønne hvorfor Allras pensjonskunder måtte ta til takke med svak avkastning på pengene.

– Jeg var genuint forbannet. Det var et helt råttent opplegg som gikk ut på å bedra pensjonskundene for hundrevis av millioner kroner, sier Siegbahn.

«SENSASJONELT DÅRLIG». I Sverige så stadig flere med vantro på gevinstene som eierne i de private pensjonsselskapene hadde fått. Allra-gründeren Alexander Ernstberger var bare 31 år gammel, og hadde allerede kjøpt Sveriges dyreste hus i 2016, en modernistisk strandvilla på fasjonable Lidingö for 50 millioner kroner, og suste rundt i Stockholm med bakoverkjemmet hår i en av sine Porscher. På brygga nedenfor villaen sto hans private helikopter.

Medgründer David Persson Rothman kjørte en dyr Ferrari, og pendlet mellom en luksusleilighet på 200 m² med egen vinkjeller i byen og en 23 millioners strandvilla på Värmdö. Heller ikke han hadde passert 40 år ennå.

I styret for Allra Pensjon AB satt etablerte næringslivstopper, styreproffer og en tidligere justisminister i Sverige. Fasaden var det lite å si på, men de enorme gevinstene fra å forvalte pensjonistenes penger, vakte oppsikt og opprør i den svenske offentligheten.

Den svenske avisen Svenska Dagbladet sammenlignet avkastningen for pensjonistene og fant at det offentlige «sofa-fondet» hadde dobbelt så høy avkastning som Allra-fondene, og bare en fjerdedel så høye kostnader for pensjonssparerne. Dommen i avisen var: «Sensasjonelt dårlig».

Småspararguiden og Svenska Dagbladets avsløringer jaget Allra-eierne fra skanse til skanse.

I tur og orden avslørte svenske medier handelene med Oak Capital, Malta-opplegget og Ewran Mersins lønnsomme tradingkontor i Dubai.

BUTIKK I BUTIKK. Til slutt kunne ikke Pensionsmyndigheten, som formelt sett var Allras største kunde på vegne av pensjonssparerne, sitte og se på lenger.

Allra ble kastet ut av det svenske pensjonssystemet, og alle fondene overført til andre forvaltere. Pensjonsmyndigheten politianmeldte Allra.

Allra Pension var så nedstrippet at det eneste selskapet hadde igjen, var en konsesjon til å selge tannhelseforsikring.

Småspararguiden summerte tapet for svenske pensjonssparere til over en halv milliard kroner.

Men én ting hadde de fortsatt ikke oppdaget:

Selv om de to opprinnelige Oak-eierne, Ewran Mersin og Mattias Bengtsson, hadde fått seg nye jobber i Allras utenlandskontor – drev de også en annen butikk på si.

ONBOARDING. «I hereby approve the onboarding of Life Funds», skrev Allras konsernsjef, Alexander Ernstberger, i en epost da han innlemmet to nye fond i Allras premipensjonsplattform i 2016.

FOTO: SMÅSPARAGUIDEN

DET VAR ET HELT RÅTTENT OPPLEGG SOM GIKK UT PÅ Å BEDRA PENSJONSKUNDENE FOR HUNDREVIS AV MILLIONER KRONER

PATRICK SIEGBAHN, finansblogger

FOTO: ANNA TÄRNHUVUD

VI ÅPNET UNDERSØKELSER MOT OAK CAPITAL I SVERIGE OGSÅ

PER NORDKVIST, avdelingssjef
for markedstilsyn hos
Finansinspektionen i Stockholm

Life Funds var eid av Ewran Mersin og Mattias Bengtsson gjennom selskapet Springwell Group, som de to kontrollerte helt.

Hvis det var en dobbeltrolle, så var det ingen i Allra Pension som brydde seg om det.

Fra 2016 strømmet også penger fra svenske pensjonssparere inn i Life Funds, og kapitalen de forvaltet doblet seg, til nær 600 millioner kroner.

Men etter Pensionsmyndighetens vedtak ble Life Funds effektivt blokkert fra å håndtere svenske pensjonsmidler. Pengene ble hentet tilbake av svenske myndigheter.

Men fortsatt fantes det 300 millioner kroner som Life Funds forvaltet for andre privatkunder.

Ledelsen i Springwell Group, som for en stor del besto av Allra-topper og gamle Oak Capital-ansatte, satte i gang en redningsaksjon.

Ewran Mersin måtte ut av selskapet, i hvert fall på papiret, og Mattias Bengtsson måtte finne en måte å redde disse pengene på.

Han trengte et friskt ansikt, en som ikke kunne knyttes til den svenske pensjonsskandalen.

De fant ham i Norge.

Mannen var Håvard Lindstrøm.

ISTANBUL BY NIGHT. Flyet landet i Istanbul 8. oktober 2017. Høstferien var akkurat over og om bord var de to norske forretningspartnerne Håvard Lindstrøm og Torbjørn Myhre.

Sammen hadde de drevet meglerhuset Fenix Capital Markets på Kypros, og salg av ferieleiligheter i Bulgaria. Ingen av delene hadde vært særlig vellykket.

Men begge hadde mange års erfaring fra ulike deler av norsk finansbransje. Kanskje kunne erfaringen komme til nytte i Sverige?

I en epost DN har fått innsyn i, skriver Håvard Lindstrøm at «Ewran inviterer til møter i Istanbul».

Lindstrøm hadde allerede en rolle i Life Funds.

Foran dem lå tre dager med diskusjoner om «samarbeid, prosjekt».

Mersin var på dette tidspunktet ute av bøkene i Springwell Group. Hvilken interesse hadde han av å møte Håvard Lindstrøm?

– Dette stemmer ikke. Jeg var i Istanbul på forretningsreise.

– Hvorfor skrev du i eposten at det var «Ewran» som inviterte?

Lindstrøm har ikke svart på spørsmålet.

ETTERLYST INTERNASJONALT. Hovedaksjonæren i Oak Capital og Springwell Group, Mattias Bengtsson, var fortsatt en fri mann da han møtte opp til generalforsamling i Springwell den 21. oktober 2017. Det var bare fire dager etter razziaen mot Allra-toppens luksurvilla i Stockholm.

På agendaen sto bare en eneste sak: Å velge nordmennene Håvard Lindstrøm og hans forretningspartner Torbjørn Myhre inn i styret i Springwell Group.

Ewran Mersin var allerede forsvunnet fra aksjonærregisteret, hans aksjer var overført til fire tyrkiske borgere.

To dager etter generalforsamlingen, den 23. oktober, ble Ewran Mersin siktet, begjært varetektsfengslet og etterlyst internasjonalt for grov økonomisk kriminalitet. Retten beslutter arrest i hans eiendeler for inntil 242 millioner svenske kroner.

Men den svensk-tyrkiske bankmannen var ingen steder å finne. Han hadde forlatt Sverige. Kanskje for godt. Han ble varetektsfengslet i sitt fravær. Et par uker senere ville politiet på gripe og varetektsfengsle Mattias Bengtsson. Men da hadde han flyktet til Dubai.

Politiet har tatt arrest for nær 100 millioner kroner i Bengtssons eiendeler. Han er siktet for hvitvasking og senere også for grov korrupsjon.

Bengtssons forsvarer opplyser til DN at de ikke har noen kommentar og svarer ikke på DN's spørsmål til denne artikkelen.

Tilbake i Springwell Group sitter Håvard Lindstrøm og Torbjørn Myhre. To nordmenn med oppdrag å flytte 300 millioner kroner som Springwell-fondene hadde under forvaltning, til Irland, mens bakmennene var på flukt fra svensk politi.

– Jeg viser til styrefomannen, sier Myhre til DN.

– Springwell og Life Funds er selvstendige selskap som ikke har vært involvert i de forholdene svenske myndigheter etterforsker i Allra-saken. Vi skulle flytte fondene til Irland og sikre verdiene for investorene i fondet. Det er alt, sier Lindstrøm til DN.

Om det bare var så enkelt.

FOTO: CORM K. GAARE

NORDMANNEN. Håvard Lindstrøm forsøkte å flytte et forvaltningsselskap som var eid av de etterlyste bakkemennene, med 300 millioner kroner på bok, ut av Sverige etter Allra-skandalen.

➔ **VASKEMASKINEN.** – Springwell har en rolle i Allra-saken, fordi det var gjennom dette selskapet utbyttet fra de kriminelle handlingene ble utbetalt til bakkemennene, sier statsadvokat Thomas Hertz ved Ekobrottsmyndigheten.

– Gevinstene ble sluset gjennom Oak Capital, via Springwell Group til blant annet Ewran Mersins holdingselskap ECME Holding, sier Hertz.

To måneder etter at Lindstrøm ble styreleder, varslet den svenske Finansinspektionen fullt tilsyn med Springwells fondsvirksomhet.

Blant spørsmålene Finansinspektionen stilte Lindstrøm, var om Bengtsson eller noen av hans selskap har innskudd stående i Life Funds.

– Hvorvidt de har investert i fondene tilbake i tid kan jeg ikke svare på, sier Lindstrøm.

– I perioden jeg kan svare for, altså 2017 og 2018, var Mersin og Bengtsson ikke andelseiere, skriver Lindstrøm.

AGENTVIRKSOMHET. Hvordan kom Lindstrøm inn i bildet som styreleder i både Life Funds og Springwell?

– Jeg kjenner Ewran Mersin. Han lagde jo produktene for Oak Capital, han var en konkurrent fra tiden jeg jobbet i Orkla Finans, sier Lindstrøm om hvorfor han kom inn i Springwell-selskapenes styre.

– Hvem var det som eide Springwell?

– Neeei, det var noen mindre sånne agenter i Sverige. Så det er ikke mye å lete etter. Det er det ikke, sier Lindstrøm til DN.

– Hvem da?

– Det er agenter som har konsesjon fra Finanstilsynet i Sverige.

FOTO: ALLRA

«DET MÅ SPARES PÅ
ALLE MÅTER. KVERT, FRUKT-
KURVER, RESEPSJONIST (...)
KUNDEMIDDAGER, TRENING-
MEDLEMSKAP. ALLT»

EWTRAN MERSIN, skjult eier i Oak Capital AB

Hvis Lindstrøm visste hvem som eide Springwell, så vil han hvert fall ikke si det til DN.

I virkeligheten var eierne fortsatt Mattias Bengtsson og fire tyrkiske borgere, bosatt i Istanbul, Nederland og USA, som har overtatt Ewran Mersins aksjepost.

Hver av tyrkerne har en aksjepost på rett under ti prosent. Ti prosent er terskelen for å måtte få eiergodkjenning fra Finansinspektionen i Sverige.

Påtalemyndigheten i Sverige mistenker at Mersin fortsatt er storeier i Springwell.

– Det er grunner til å tro at det i realiteten er Mersin som står bak aksjepostene, sier statsadvokat Thomas Hertz til DN.

Mersins forsvarer sier til DN at han ikke ønsker å kommentere saken. Han svarer ikke på spørsmål om Mersin fremdeles eier Springwell gjennom stråmenn.

FORBANNA IRER. I Sverige var Springwell og deres Life Funds i ferd med å bli radioaktive. Koblingen mot to av de ettersøkte for pensjonsranet i Allra, fikk revisor og rådgivere til å skygge banen. Banken som sørget for trygg oppbevaring av fondenes eiendeler sa opp avtalen. Ingen ville lenger ha noe med Life Funds eller Springwell å gjøre.

Det hastet å «redde» pengebingen med 300 millioner kroner, og få fondene flyttet til nytt regime i Irland.

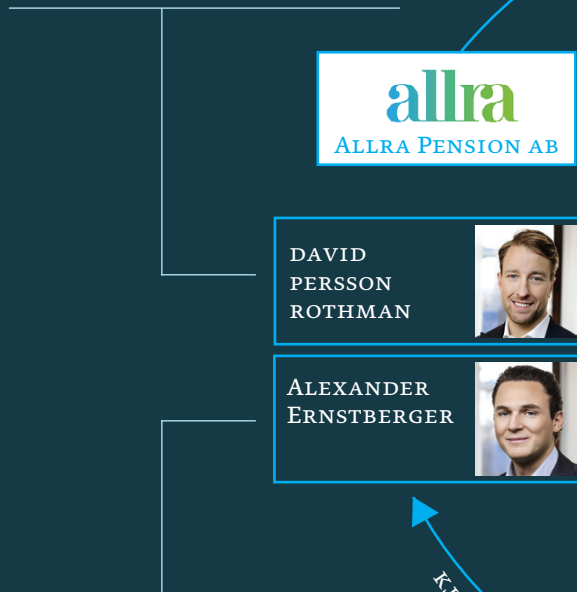
For å lette overgangen til Irland ble to irske styremedlemmer valgt inn i Life Funds. De hadde ikke fått med seg hva som hadde skjedd i Sverige.

I et styremøte i slutten av november i fjor, fikk de vite hva som var den egentlige grunnen til at selskapet var

KORRUPSJON MOT PENSJONSSYSTEMET

■ Svenske ekobrottsmyndigheten mener betalingene mellom disse selskapene og personene er korrupsjon, og tiltalen mot Allra-toppene bygger på dette.

GRUNNLEGGER AV og stor aksjonær i Allra Pension AB.
TILTALT FOR korrupsjon, mottak av bestikklser, økonomisk utroskap, hvitvasking.
ARREST FOR 56 millioner kr. til sikring for erstatningssøksmål.

KONSERNESJEF i og grunnlegger av Allra Pension AB.
TILTALT FOR korrupsjon, mottak av bestikklser, økonomisk utroskap.
ARREST FOR 138 millioner kr. til sikring for erstatningssøksmål.
PÅTALEMYNDIGHETEN legger ned påstand om næringsforbud i 10 år.

SKJULT EIER i Oak Capital AB, senere ansatt i Allra Asset Management AB og Allra International Ltd.
SIKTET FOR grov økonomisk utroskap.
BESLUTTET varetektsfengslet i sitt fravær, samt arrest/inndraging av 242 millioner kr.
ETTERLYST internasjonalt.

UTBYTTE
60 MILL.
KR

OakCapital
OAK CAPITAL AB

SPRINGWELL GROUP AB

UTBYTTE
60 MILL. KR

EWLAN
MERSIN

MATTIAS
BENGTTSSON

FIRSTMILE ASSET HOLDING AB

HOVEDEIER i Oak Capital AB og Springwell Group AB.
SIKTET FOR grov økonomisk utroskap, hvitvasking og for å ha gitt bestikklser/korrupsjon.
FENGSELT i sitt fravær. Arrest i eiendeler for 97 millioner kr.
ETTERLYST Internasjonalt.

i krise: At den største eieren var under etterforskning og på flukt fra svensk politi.

Styremedlemmene fra Irland ble rasende, og følte seg ført bak lyset fordi de ikke hadde fått informasjon om den pågående etterforskningen.

En uke senere hadde de trukket seg fra styret.

KLAPPJAKT. I løpet av ukene frem mot jul 2017, ringte Lindstrøm desperat rundt og forsøkte å rekruttere nye styremedlemmer til Life Funds og Springwell.

Han fryktet at fondet kunne bli avskiltet av Finansinspeksjonen dersom forholdet til de ettersøkte sven-skene var for nært.

– Min involvering i Springwell og Life Funds hadde ingenting med Mersin å gjøre. Idéen var å prøve å overta selskapet med et kvalifisert og uavhengig styre, skriver Lindstrøm i en epost.

Telefonene gikk til personer i Lindstrøms nettverk i det norske finansmiljøet. De ble lokket med betalt styreplass i et svensk fondsselskap med konsesjon fra Finansinspeksjonen.

Det Lindstrøm og Bengtsson trengte var et «rent» styre, uten bindinger til den svenske pensjonsskandalen.

– Jeg ble spurt om å sitte i et uavhengig og kompetent styre for å kunne bli godkjent av det svenske finansstilsynet, sier Stefan F. Jensen, som kom inn i styret i Springwell den aller siste dagen i 2017. Han forlot styret da konsesjonen senere ble trukket tilbake.

Samme dag ble også Daniel Petter Lunde, tidligere leder i Nordic Securities, meglerhuset som er under etterforskning av Økokrim i Norge, valgt inn.

På generalforsamlingen ble hovedaksjonær Bengtsson, på flukt fra svensk politi, representert av Håvard Lindstrøm. Dette fremgår av generalforsamlingsprotokollen i Springwell Group AB. I en innmelding til svenske myndigheter, har selskapet selv meldt inn Bengtsson som «virkelig hovedmann» - altså virkelig eier - i Springwell.

- Hvor er Bengtsson?
- Det aner jeg like lite om som deg, sier han til DN.
- Hvordan får du fullmakter fra han?
- Vi kommuniserer på epost, sier Lindstrøm.

ENDGAME. Kappløpet om å redde Springwells 300 millioner til Irland, mislyktes.

Den som til slutt satte den siste spikeren i kisten, var storbanken SEB, som nektet å være depotbank for Springwell lenger. Da leverte Springwell selv inn sin konsesjon til Finansinspeksjonen i Sverige.

– Vi kan ikke drive uten depotbank, så da kom vi ikke i mål, sier Håvard Lindstrøm.

– Det var tydelig at Finansinspeksjonen ikke ville at vi skulle lykkes med å redde verdiene. De ønsket ikke at tidligere eiere skulle være involvert, sier Lindstrøm.

Om sin egen rolle skriver han dette i en epost:
– Min involvering i tid finner sted lenge etter de omstendigheter Allra-saken gjelder. Min oppgave var å forsøke å berge de verdier som lå i Life funds og Springwell. Alt som har skjedd i Life Funds og Springwell etter jeg kom inn i disse selskapene, har skjedd i full åpenhet. Ingen verdier er unndratt.

SEB, som tok over forvaltningen av Life Funds, har avdekket at verdier i fondet har vært oppblåste i verdi,

slik at fondet kunne ta høyere forvaltningshonorarer enn det hadde krav på. Dette er rapportert til Finansinspeksjonen som en «vesentlig hendelse».

I juni i år ble Bengtsson arrestert i Dubai. Svensk politi har begjært ham utlevert, men ifølge statsadvokat Thomas Hertz kan prosessen ta lang tid. I mellomtiden er Bengtsson løslatt på kausjon, etter det DN forstår.

Allra-toppene Alexander Ernstberger og David Persson Rothman er begge tiltalt for grov økonomisk kriminalitet, utroskap mot fondene og korrupsjon.

Ewran Mersin er fortsatt etterlyst og på flukt, og befinner seg angivelig i Tyrkia, som ikke har noen utleveringsavtale med Sverige.

I mai 2018 ga Håvard Lindstrøm opp å «få til noe» med Springwell.

– Vi hadde noen planer, men da de ikke lot seg realisere, leverte vi inn konsesjonen, sier han til DN.

Lindstrøm ble deretter ansatt som sjef for distribusjon av finansielle produkter i finanskonsernet Arctics kapitalforvaltningsselskap Arctic Fund Management.

finansielle instrumenter fra konsernets egne verdipapirforetak, skriver han.

goran.skaalmo@dn.no og line.dugstad@dn.no

KILDELISTE:

Ekobrottsmyndighetens etterforskningsprotokoll og -dokumenter. Pensionsmyndighetens stevning mot Allra Asset Management SA. Dokumenter fra Finansinspeksjonen og Bolagsverket i Sverige. Småspararguiden.se. Medieoppslag i blant annet Svenska Dagbladet, Expressen, Dagens Industri m.fl.

«ULOVIG BARE FORDI DET ER EN GEVINST?»

De tiltalte Allra-toppene avviser at det skjedde noe ulovlig da de kjøpte finansielle produkter med penger fra svenske pensjonssparere.

TEKST LINE DUGSTAD OG GÖRAN SKAALMO

- Hvis du kjøper en kartong melk for en markedsmessig pris, la oss si ti kroner, som butikken kjøpte inn for seks kroner - er marginen på fire kroner da ulovlig bare fordi det er en gevinst?

I en epost til DN beskriver den tiltalte Allra-gründeren Alexander Ernstberger transaksjonene med Oak Capital i 2012 som markedsmessige investeringer med god avkastning, som de svenske pensjonssparerne tjente penger.

Ernstberger avviser at han har gjort noe ulovlig. Det samme gjør hans medgründer i Allra, David Persson Rothman.

Ernstberger viser til at Finansinspektionen allerede i 2013 og 2014 gransket transaksjonene, uten at det den gang fikk noen konsekvenser.

- Allras fond har hatt en gjennomsnittlig avkastning på 11 prosent per år de siste fem årene til en mye lavere risiko enn AP7 («sofafondet», red. anm.). Det er ikke sammenlignbare produkter, på samme måte som det ikke går an å sammenligne Nordea eller Handelsbankens fond med AP7 heller, skriver Ernstberger.

- Mener du at transaksjonene som skapte gevinster på flere hundre millioner kroner i Oak Capital, Allra Dubai og DS Platforms (Malta) var i andelshavernes interesse og ble gjennomført på markedsmessige betingelser?

- At det er snakk om markedsmessige transaksjoner som fondene har tjent hundretalls millioner kroner på, er det ingen som vil fortelle om. Samtlige svenske storbanker innen det svenske premiepensjonssystemet handler med konserninterne verdipapirforetak i sin forvaltning, skriver Ernstberger.

- Det er heller ikke uvanlig at fondsforvaltere utelukkende, eller nesten utelukkende, kjøper inn visse typer finansielle instrumenter fra konsernets egne verdipapirforetak, skriver han.

«TOMME PÅSTANDER». Ernstberger avviser at salget av aksjer til Ewran Mersin og Mattias Bengtsson - et aksjesalg han selv tjente 50 millioner kroner på - var knyttet til avtalen Allra inngikk med Oak Capital om kjøp av warranter.

Svenske påtalemyndigheter mener aksjene var priset for høyt og at det i realiteten dreier seg om bestikkelser

FOTO: ALLRA

JEG KAN IKKE SVARE FOR
ANDRE PERSONER – DU MÅ I SÅ
FALL KONTAKTE DEM FOR SVAR

ALEXANDER ERNSTBERGER, Allra-gründer

til Ernstberger for å få i stand avtalen mellom Allra og Oak.

- Det er tomme påstander. Det er ikke uvanlig at det skjer strukturelle transaksjoner mellom selskap og eiere med mål om å skape synergier. Sammen med eierne i Oak bygget vi et av Sveriges raskest voksende

finanshus som SEB og Carnegie verdsatte til over 2,5 milliarder kroner, skriver Ernstberger.

- Hva tenker du om at Mersin og Bengtsson unnlater å melde seg for svensk politi?

- Jeg kan ikke svare for andre personer - du må i så fall kontakte dem for svar, skriver Ernstberger.

Statsadvokat Thomas Hertz hos Ekobrottsmyndigheten, som har tatt ut tiltalen, svarer slik på Ernstbergers beskrivelse av transaksjonene med Oak Capital som markedsmessige:

- Ernstberger mener tilsynelatende at man kan regne med at en fondsforvalter som skal investerer på en måte som gagnar min fremtidige pensjon, lar 40 prosent av investeringen forsvinne i transaksjonskostnader. Det faller på sin egen urimelighet, og jeg har heller ikke sett noe belegg for dette i vår etterforskning.

«GRUNNLOSE». Ifølge advokat Thomas Olsson, som forsvarer den andre tiltalte Allra-gründeren David Persson Rothman, ser hans klient frem til rettssaken.

- Rothman avviser alle anklager som fullstendig grunnløse og ser frem til en rettslig prøving av saken. Det er hans bestemte oppfatning at rettssaken kommer til å vise at det ikke har skjedd noe utilbørlig, men at alle transaksjoner er gjennomført på markedsmessige vilkår, skriver Olsson i en epost til DN.

Han understreker at Rothman er anklaget for hendelser som fant sted etter at transaksjonene var gjennomført.

- Johan Bergsgård benekter lovbrudd både på subjektivt og objektivt grunnlag. Han har altså hverken medvirket til noe straffbart og kan heller ikke se at det har blitt begått noe lovbrudd fra Svensk Fondservices (Allra, red. anm.) side. Utover dette ønsker vi på nåværende tidspunkt ikke å gi flere kommentarer, men avventer en prosess i tingretten, skriver advokat Tobias Enochson, som forsvarer tidligere Allra-forvalter Johan Bergsgård, i en epost.

Advokat Per E. Samuelson, som forsvarer tidligere Oak-Capital-sjef Olle Markusson, har ikke besvart DNS gjentatte henvendelser på telefon, sms eller epost. ●

line.dugstad@dn.no
goran.skaalmo@dn.no

Saken oppdateres...

God avkastning på penjonspengene, men for hvem?

Få siste nytt fra oss som følger hele saken, hele tiden, i DN-appen.

[DN.no/app](https://dn.no/app)

DN